

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Feltér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Vékonynyakú kálvinisták.

Lehet, nagyon különösnek fogják tartani t. polgártársaink, hogy ismét a szentesiekkel foglalkozunk. Sőt arra is el vagyunk készülve, hogy a szentesiek közt visszatetszést fog szülni, amiért belügyükbe avatkozunk. De az igazat megvalva: akár mint akarjuk is, nem zárkozhatunk el a szentesi események tárgyalása elől. Nem zárkozhatunk el már csak azért sem mert hiszen Szentes a vármegye központja; Szentesről üzenik meg a háborút a vármegyének; Szentesen kötik meg a békét a vármegyével. Ennélfogva ha Szentes nem a világ központja is, de központja Csongrád megyének.

Szentes azon felül nem csak arról nevezetes, hogy főispáni székhely, mert hiszen a csongrád megyei főispánok uralkodása egy darab idő óta egyenlő: a pünkösdi királysággal, hanem az által vált nagy hírű várossá a XIX ik század alkonyán, hogy ott székel Sima Ferencz a főispán faló és oda jár Hegyi Antal szeretett plébánosunk barátja vendégszerető házához összelelkezni, össze-

dobogtatni igaz hívő szívét az eretnek szivekkel.

Az a körülmény, pedig, hogy az egyedül üdvözítő egyház felkent papja, miért jár az eretnek közé, mi a szándéka, miféle eredményeket ért ott el, bennünket, kik szintén az egyedül üdvözítő egyház hívei közé tartozunk, mód nélkül érdekel.

Eleinte azt hittük, hogy az a benső barátság, a mi Hegyi Antal r. kath. plébános és Sima Ferencz ev. ref. egyház gondnok között kifejlődött, az 1892-iki politikai szövetség kifolyása. Mert hiszen akkor láttuk, akkor tapasztaltuk, hogy miként lehetséges szövetkezni az ultramontán apostolnak a 48-as vezérrel. Akkor tapasztaltuk, hogy a szentesi 48-asok tulajdonképen hegy, vagy helyesebben Hegyi mögöttiek és a csongrádi ultramontánok pedig Sima 48-asok. Vagyis Sima, Hegyi mögötti, Hegyi, meg Sima 48-as. Más szóval, Sima csak a hegy mögött 48-as, Hegyi meg csak simán 48-as, minden garnirung nélkül.

Későbbben egész más meggyőződésre jutottunk. Még pedig tények, kétségbe vonható tények alapján. Ugyanis: azt tapasztaltuk, hogy Hegyi

Antal, mint az egyedül üdvözítő egyház felszentelt papja, csupán szent hivatását gyakorolja, r. kath. papi kötelességének tesz eleget akkor, midőn r. kath. szívét összedobogtatja az ev. ref. hívők sziveivel. Most már meg vagyunk róla győződve, hogy Hegyi Antal lelki atyánk, vissza akarja vezérelni, téríteni, egyedül üdvözítő egyházunk kebelébe az az istentől elrugaszkodott és Kálvin János által az igaz utról letéritett nyájakat, a szentesi ev. ref. híveket.

A tények azt bizonyítják, hogy szent atyánk: Hegyi Antal térítési missiója a végbefejezéshez közeleg. A szentesi vastagnyakú kálvinisták nyakát már annyira elvékonyította, hogy alig képesek fejüket vékony nyakukon egyeensen tartani. Mivel pedig a fejüket egyenesen tartani nem képesek, mint a részeg ember, nem bírnak lábaikon egyenesen járni, ennélfogva vezetik őket oda, a hova akarják.

Kétségtelen, hogy mi mindig rokonszenveztünk a vastagnyakú kálvinistákkal. Mert a vastagnyaku jelző, nem csak azt jelzi, hogy csak 50-es kráglival képesek körülkeríteni izmos nyakukat; hanem át vitt értelemben

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

Rágalmaztak . . .

Rágalmaztak előttem téged
Édes mosolygó angyalom:
Szerelmi-szód, hogy tettetés csak,
S gúny a mosoly kis ajkadon.

Mondották, hogy ne higgyek neked,
Más is esőköltő ajkadat,
Szerelmed első szép virága
Hogy nem nekem, másnak fakadt.

Mondták, hogy csak nem is olyan rég
Még más nevet sohajtozál,
Hús alkonyon ha jött az álom
Más férfi-arczról álmodál . . . .

. . . . S én nem hiszek ezekben semmit;
Engem szeretsz; — neked hiszek;
Varázsló ajkad rám mosolyg csak,
Reám e búbajos szemek.

Hidd el viszont: én is szeretlek,
S szeretni foglak szüntelen;
Éltem mosolygó drága üdve,
Szerelmem lelkem, mindenem!

Japetus.

Egy vén asszony.

— Schönthan Pál humoreszkje. —

Korunkban az emberek ezre veszi naponta igénybe a gőzerőt, hogy vele bekalandozhassa a világot.

Ezt a körutazási jegyek, a külön, kéjháló-, étkező-, luxus- és villámvonatok könnyen lehetővé teszik és nehézkes öseink, kik csak érett megfontolás után és akkor is bizonyos ünnepélyességgel szálltak a postako, csiba, ugyancsak csodálkoznak, ha látnák, mily gyorsan és könnyelműen határozzuk el magunkat az utazásra.

Azt hinnék, hogy a németek, (kik minden csekélységből tudományt faragnak) az utazás teoriáját is figyelembe veszik, de idáig még nincs könyv, mely az „Utazás kis katedája” vagy „Az utazás, mint tudomány” címmel jelent volna meg.

A legelső coupéba dobnunk magunkat, ott farni, unatkozni, szorongani és éhezni, hogy aztán keréketöröten érkezünk célunkhoz, — nem nevezhető utazásnak. Kell, hogy ott-honosnak érezzük magunkat a kocsiban, akár csak az egyszeri utazó ügynök, ki a Semmeringen való átutazásban tökéletes ruha-cseréléshez fogott, azt hívén, hogy a hosszú alaguton át alkalma lesz e kényes manipulációhoz. Az már mellékes, hogy tévedésből a rövid alagutat választotta.

Egy ujonez avagy egy dilettáns az utazásban ki nem juthat saroküléshez és nyitott ablakát se tudja védelmezni, miudig sajnála-

tos benyomást tesz reám, mert a magam kezdkorára gondolok akkor vissza. Bár a legrossztinorozottabb utazó-virtuózzal is megtörténhetik olyasmi, mely számításán kívül esik.

Évek előtt az esztrák vasut G.-K. vonalát gyakorta igénybe vettem és itt töltöttem ki inaséveimet az utazás terén. A kalauzok — szivélyes hozzáférhető egyének — többnyire szenvedélyes vagy legalább is alkalni dohányzók voltak és igen tiszta megkülönböztetést tudtak vonni egy pénzen vásárolt rozsz szivar s egy ajándékba kapott jó Havanna között. Nekem — talán személyi sympathia folytán — jó helyet biztosítottak és mindenféle alkalmatlanságot, mint pl. humorisztikus vigéczeket s kutyatulajdonosokat, távol tartottak tőlem. Criminális kifejezéssel szólva „izolálva” lettem.

A vonat reudesen éjjel előtt érkezett meg. Egyszer azonban az éjjel esett nagy hó késleltette és én valamint a többi utas, fázva, türelmetlenül várakoztunk, a hileg elhagyott állomáson.

Végre berobogott s a G.-ben való tartózkodás a késés folytán megrövidült. A konduktorok ide oda futkostak, a kocsis ajtók becsapódtak s a helyzetet éles hófúvás tette tűrhetlenné. Jó magam egy előttem szaladó kalauzt fogtam meg a kabátja szárnyánál és odasugtam neki:

— Aludni akarok!

A megszólitott figyelmesen reám nézet s aztán (valószínűleg megismert) egy sőté

azt kell alatta érteni, hogy tántoríthatatlanok. És ez igaz is.

Aki a magyar történelmet lapozgatja, tudja azt, hogy a kálvinisták hazafiság tekintetében tántoríthatatlanok voltak. Lelekesedtek a magyar szabadságért; ők voltak azok akik a függetlenségi eszmékért vérüket ontották. Ők voltak azok akik Bocskay István, Rákóczy Ferencz oldala mellett kitartóan küzdöttek hazánk függetlenségeért.

Ma is ott találjuk őket mindenütt, ahol a szabadelvűség, a szabadelvű eszmék megvalósításaért kell harcolni.

Hiszen ahg egy éve, midőn Debreczent, Ceglédet, Kecskemétet H. m. Vásárhelyt, Szentes kivitelével az összes ev. ref. községeket egy szálra nagy számban láttuk megjelenni Budapesten, hogy felemeljék szavukat, hogy tüntessenek a szabadelvű eszmék mellett.

Mind ott voltak, mind tüntettek a szabadelvű eszmék megvalósítása mellett, csak Szentes nem láttuk, csak Szentes hiányzott. A szentesi ev. ref. polgároknak nem kell szabadelvűség. Ők nem lelkesülnek a szabadelvű eszmékért; nekik csak az kell: ami Simának kell, Simának pedig az kell: ami Hegyinek kell.

Hiszen ezek a szegény megfargott nyaku kálvinisták már nem képesek a maguk lábán járni. Betegek; megvannak maszlagolva; ki vannak forgatva saját bőrukból.

Ők már nem képesek gondolkozni; de ugyan minek is gondolkozzanak, minek is törjék a fejüket; mikor az a fej, azon vékony nyakon ugyis ide oda inog. Az a fej csak arra való, hogy egy csapással elválasszák attól a vékony nyaktól, melyet Sima és Hegyi megvékonyítottak.

Bizon csak rövid idő kérdése, midőn szentesi ev. ref. polgártársaink

végképpen elfogják veszteni fejüket. Ha fel nem eszmélnék kábultságokból, ha meg nem izmosodik, meg nem vaskosodik nyakuk, csak egy csapás és porba hullnak a fejek. Meg fognak hajolni azok a nyakak, melyek sem az erőszak, sem a zsarnokság előtt meghajolni nem bírtak.

Nincs tehát, miért ujjongani a „Szentesi Lap“-nak a m. héten megjelent év. ref. gondnoki választás miatt. Mert azzal, hogy a szentesi ev. ref. polgárok Sima Ferenczet, választották meg gondnoknak, azt a Sima Ferenczet, aki az ev. ref. egyház tradíciójával szemben, mint országgyűlési képviselő a szabadelvű eszmék ellen a reakcióval szavazott, csak azt mutatták ki, hogy nem tartoznak többé a vastagnyakuak, hanem a vékonynyaku kálvinisták közé.

Nó de meg van az az elégtételük, hogy ők voltak az elsők, akik a vékonynyakú jelzöt kiérdemelték.

Helyreigazítások. A „Csongrádi Közlöny“ legutóbbi száma panaszt emel a főszolgabíró ellen azért, hogy a községi 1895 évi virilis névjegyzék, mely mind ez ideig nem lévén jogerősen megállapítva, községi közgyűlés a folyó évben nem volt tartható. A dolog azonban úgy áll, hogy a „Csongrádi Közlöny“-nek ha már egyáltalában valakit okolni van kedve a félretett ügyben akkor ha az igazságot keresi, nem a főszolgabíró, hanem bármennyire nehezére esnek is fegyverbarátját a községi bírót kellett volna okolni. Mert a főszolgabíró 3983/99. szám alatt még 1894. Augusztus 9-én felhívta a községi előljáróságot a névjegyzék kiigazításához feltétlenül megkivánt adókimutatások betérjesztésére. Azonban ezen kimutatás sürgetése dacára is csak múlt év november havában jutott el a főszolgabírói hivatalhoz.

Innen láthatólag a főszolgabíró képtelen volt akár augusztus akár szeptember vagy október hónapban eszközölni a névjegyzék kiigazítását. És nem tehette azt előbb mint november hóban a midőn a kiigazítás megtörténtén, a névjegyzék, közszemlére kitétel czéljából a községi előljárósághoz el is küldetett. Ily igaztalan a „Csongrádi Közlöny“ czélzatosan írt azon hamis vádja is, hogy a főszolgabíró egyes gazdaktól csendőrökkel vétette el a györfői erdőbeli fákat. Mert igaz ugyan, hogy a csongrádi sövényházi-ármentesítő társulat panaszt emelt azok ellen, a kik az általa kisajátított györfői erdő egyik részében a fákat vagdoszták és a községi előljáróság jelentésére a jogtalan fapusztítás megakadályozására a csendőrség is kirendeltetett, az előljáróság kiküldötteinek támogatása czéljából azonban a csendőröket, bár minden esetre törvényszerű uton nem is a főszolgabíró ur, hanem Blázsik Márton szolgabíró ur rendelte ki.

UJDONSÁGOK.

Elhalasztott esküdtzseki tárgyalás.

A m. hó 31-én tüzte ki a szegedi kir. törvényszék Bozó Mihály által Hegyi Antal ellen rágalmazás miatt indított sajtóper. A tárgyalásra egy a vádló, mint a vádlott megjelentek. Hegyi Antal által bevallott tanúi közül azonban, Csemegi Antal nem jelent meg. Az esküdtzsek szabályszerűen megis alakult, de mielőtt a tárgyalást megkezdték volna, Hegyi ügyvédje Rózsa Izso dr. elhalasztatni kérte a tárgyalást, amely nyíben Csemegi meg nem jelent. Habár Bozó Mihálynak joga lett volna a tárgyalás megtagadása mellett, sőt Csemegi Antal kihágatása ellen is joga lett volna tiltakozni, mindazonáltal Bozó belenyugodott az elhalasztásba. Ezt annál is inkább és helyesen tette: mert hiszen Hegyi azt az állítását, hogy Bozó Csemegit orozva agyon akarta ütni, egy sem lesz képes igazolni. Bozó Csemegivel soha még rossz viszonyba sem volt. De ha még haragosza lett

coupéba tolt be engem, hol egy összehúzó-dott, látszólag asszonyi alakot találtam, mely mélyen aludt s így nem is vett tudomást jelenlétemről. Midőn a kalauz később jegyet bélyegezni jött, sajnálatát fejezte ki előttem, hogy nem tudott számomra jobb helyet szerezni, úgy is ez lévén az egyedüli fűtött kocsi a vonaton. En kérdő tekintet vetettem néma utitársam felé a sarokba, mire a kalauz így mormogott, feleletképen:

— Egy vén asszony . . . nyugodtan alhatik . . . Jó éjszakát!

Evvel felhajtott bárányszőr gallérijába húzta arcát s a kilincset csendesen megnyomva, odébb állt.

A vén asszony halkán hortyogott, Bőröndöm után nyulva, csakhamar előkészíttem magam az alvásra.

Milyen praktikus férfiak ezek az amerikaiak! hogy értik az utazást! Minő brilláns uti eszközöket köszönhetünk nekik! Mindenek előtt felcseréltem hideg kényelmetlen cipőimet, a „nélkülözhetlen patent utipapucsokkal“, bivalyszőrével bélelve. Azután fel-fujtam a különböző kaucsukpárnákat, felraktam a fülvédőket, fényellenzőt, respiratort, továbbá rendbe hoztam a többi apróságot, melyek által a szokás embere azon családokban ringathatja magát, hogy otthon alszik.

A plaidekbe és shawlokba temetett öreg mama tovább aludt. Előkészületeim legkevesebb se zavarták őt álmában, mely agrok-nál a veszendő életenergia jele. Miután Jean

Paul tanácsát követve, gondolatban egypár-szor tízig számláltam a számokat, csakhamar álomba merültem, melyet a számok monoton, értelem nélküli ismétlése idézett elő . . .

Tiszta, napfényes, fehér téli reggelre ébredtem s első tekintetem egy, a földön heverő kis könyvre esett, melyet nem a tulajdonomat tartozónak ismertem fel.

Aranydíszű födele: „Egy bakfiss szenvedései s örömei“ címet mutatott és nyilván a vén asszony ejtette el azt alvás közben. Érte nyultam, hogy fölemeljem, de karom nem volt elég hosszú s így ovatosan felültem rögtönzött ágyamban, ámbar csak egyik lábamat tehettem ülőhelyzetbe, mert egy vilámszerű ijedtség megállapította működési képességemet. Mit láttam!

Az öreg asszony helyén egy ifjú, csinos, lányka ült karsu derekig takaróba bujtatva. Fejét — aranyos szőszke fejcskékét — ábrándozva a sarokba hajtotta és onnan, összefont karokkal a téli tájékat látszott bámulni, miközben lehelete a hideg ablakra jégvirágot rajzolt.

Néhány pillanattal észnélküli merevséggel ültem a helyemen, s a vonat ezalatt be-robogott az állomásra, mely utazásom czélja volt.

Nem volt veszteni való időm, mert máris indulásra csengett odakünn. Gyorsan felugrottam, letéptem magamról minden hiábava-

lóságot, s egy pillanat múlva minden apróságom eltűnt a bőröndben. A hölgy azt hiszem, egyszer sem tekintett felém e lázas csomagolás közben.

Egy kettőre nyitva állt az ajtó s a kalauz, jégesapokkal a bajszán és prémgallériján, elém sietett, hogy segítségemre legyen.

A sietségben bocsánatkérést és köszönetet dadogtam a szőke angyal felé, ki, úgy látszott, mosolygott rajtam.

Midőn a kocsiajtó becsukódott, a kalauzra támadtam!

— Az ördögbe is! mit bessélt maga egy vén asszonyról! Hiszen az egy viruló, gyönyörű kisasszony! Mért nem mondta azt nekem mindjárt?

A kalauz vállvonogatva felelt:

— S. ur azt mondta, hogy alunni akar!

Eszel szalutált s a lassu méltósággal menigduló vonat lépesőjére ugrott.

A gazember!

Fordította: Maróthi János.

volna is, annyira tisztességes embernek ismeri mindenki Bozót, hogy ilyen szándékkal még gyanúsítani sem lehet. Azt meg nem hisszük, hogy akadna bár ki is, a ki eskü alatti hamis tanúságot merne tenni. Hijába huzza halasztja tehát Hegyi Antal az ügyet, elítélését késleltetheti ugyan, de az előbb-utóbb be fog következni. Valamint „lassu betegségnek halál a vége”: a folytonos gyanúsítások és rágalmazásnak is — foghaz a következménye. Különben, szelídlelkű lelkipasztorunk a f. hó 11-én ismét a vádlottak padjára kerül, ugyancsak rágalmazás miatt, miért Sohlya Gyula főjegyző ur jeleltette fel a szegedi sajtóbíró-ságnál.

— **Vigyázatlan kocsis.** Akárhányszor megtörtént már, hogy a kocsis vigyázatlanága nagyobb szerencsétlenségnek volt okozója. A múlt vasárnap reggel F. G. földbirtokos hajtatott hazafelé a tanyáról; a szán elébe fogott két lovon csepenyű nem volt alkalmazva és így történhetett meg, hogy egyik átjáró uton Büchler Márton izr. lelkész feleségét a lovak elütötték s a fiatal asszony a szán alá került. Szerencsére kisebb ütődésen kívül nagyobb baj nem történt. A vigyázatlan kocsis a szolgabírói hivatal 5 nap fogságra ítélte.

— **Esküvő.** P a t y i K á l m á n földi, a Patyi testvérek fővárosi butorra tárczég bétagja, holnap február 4-én vezeti oltárhoz Szegeden, Szé l A n d r á s földbirtokos kedves és művelt leányát Erzsikét. A fiatal párnak hosszú és boldog életet kívánunk.

— **Bicskás legények.** Szerdán éjjel egy lakodalmas háznál jól el voltak már készülve a leányok, mikor összeszólalkoztak. A szöváltásból láрма, kiabálás, majd pedig veredések fejlődött. Három legény — a k n k neveit nem ismerjük — egyik társukat Német Mihályt oly alaposan összeszurkálták, hogy a 14 súlyos seb valószínűleg halálát fogja okozni a fiatal embernek. A három bicskást a lakodalom után való napon a rendőrbiztos ur egy kis forrált borra invitálta meg, s nála olvasós kezekkel és kellő kísérettel megjelentek, de egy látszik a vendégszeretete nagy a biztos urak, mert még ma is nála vannak a jó mada ak.

— **Gyertyaszentelő napja.** Komor, szürke felhők borítják az eget. A nap pihen a felhők mögött; nem bírja attörni a mogorva, vastag felhőburkot. Hanem, ha igaz, a régi öregek véleménye, akkor gazdáink vigan lehetnek, mert a tél vége felé közeledik. Azt tartják ugyanis e napról, hogy a medve kibúvik barlangjából és ha a napot nem látja meg, akkor megrázza bundáját és nem tér vissza barlangjába. No, de akár tér vissza a medve, akár nem, nincs okunk panaszkodni a télre. Hó van elég, nagy hideg nincs. Hanem azért a jövőt nem tudjuk és így a jóslatokba sem bízhatunk.

— **A kisteleki legénygyilkosok.** Orosz Mari és a három Balázs lány gyilkossági ügye megérett már a végtárgyalásra. Meg volt írva lapunkban, hogy ezek a lányok a múlt év október hó 29-én megfojtották Faraó Albert szappanos legényt, a Balázs Mari főlegényét s azután kirabolták és beledobták egy árokba. Ezen ügyben a szegedi kir. bftó törvényszék Orosz Mari, Balázs Mari és Balázs Julesa vádlottakat a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság és a 344. §-ba ütköző rablás büntette miatt, Balázs Terézt pedig csak gyilkosság büntette miatt, vád alá helyezte s minthogy e vádhatározat jogerőre emelkedett, a nagyérdemű bűnügy végtárgyalást február hó 27-ik napjára kitűzte. Orosz Mari I. r. vádlottat dr. Balassa Armin, Balázs Mari és Julesa II. és III. r. vádlottakat Reiniger Jakab, Balázs Teréz IV. r. vádlottat pedig dr. Kelemen Béla szegedi ügyvédek fogják védelmezni.

— **Egy gőzös elsüllyedése.** Bréma városából a napokban indult egy hatalmas tengeri gőzös, Elbe, Amerikába. Azonban az uton egy másik tengeri hajóval ütközött össze s az Elbe egy negyed óra múlva elsüllyedt. A személyszállító gőzös utasai kö-

zül mintegy 300-an, köztük 10—15 magyar, lelték sirjokat a mély tenger fenekén.

— **Párját Nagy Körös!** Ily czímen jelenik meg a „Pestmegyei Hirlap” kiadásában Kecskeméten legközelebb egy humorisztikus kötet, melynek szerzője Szegfű Gyurica. A kötet 7—8 ivre fog terjedni s 300—400 adomát, élezet, humorisztikus történetet s szatirikus verseket tartalmaz. Ára egy korona lesz, mely Kecskemétre a „Pestmegyei Hirlap”-nak küldendő.

— **Káprázatos szépségű ajándék** vár mindenkre, aki a Pesti Naplóra, február 1-től fogva előfizet. A Pesti Napló karácsonyi ajándéka, a mely az egész világ sajtóban méltó feltűnést keltett, meg küldetik a nevezett lap kiadóhivatala által különös kedvezményképpen azoknak is, a kik most lépnek be előfizetők sorába. Ez ajándék áll egy remek kötetből, a melyben 30-nál több ragyogó színpompájú kép ékeskedik, a világ irodalom mestereinek művei mellett, s ezen kívül 2 gyönyörű sok színű képből, (Káprázatok és Mese a boldogságról) a mely diszeül szolgál minden szalonnak. A Pesti Napló reg-elő és esti lapja együtt küldve egy negyedévre csak 3 fnt 50 krba kerül. Az ajándékra igényt tarthat mindenki, a ki legalább egy negyedévre előfizet.

Törvényszéki csarnok.

Magkereskedő a vádlottak padján. A budapesti büntető-törvényszék ma folytatta a lopás büntetében való részesség miatt vádolt Haldek Ignác budapesti magkereskedő elleni végtárgyalást, melynek eredményéhez képest V i z l e n d v a y kir. alügyész, Haldek Ignác magkereskedő ellen lopás büntetése való felbujtás miatt vádat emelt. Abeles Manfréd ellen a tárgyalás folyamán Mauthner Ödön képviselője Darvai Fülöp a panaszt visszavonta, minek folytán az eljárás ellene megszüntetett; Haldek Ignácot pedig a törvényszék felmentette. A felmentő ítélet ellen ugy a közvádoló mint a panaszos felebbezést jelentettek be.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadólapulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Nyiltér. *)

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Az igazság érdekében kérjük a közvetkező helyreigazító soroknak helyt adni. Egy Eremits Pál nevű kikindai lakos nyilatkozatot tett közlé ellenünk, melyből csak annyi a való, hogy vele perben állunk, mibe egyébb ténybeli állítása a valósággal ellenkezik. Perel pedig azért, mert a tényleges, igazságos és megállapított jégkárösszege felül nem akartunk neki annyit fizetni, mint a mennyit ő követelt. Az általunk alkalmazott becsü alkalmával 3675 fntban állapították meg a jégkárt, ezzel megkínáltuk, miután nem fogadta el, az összeget készpénzben bírói letétbe helyeztük: ott van az ma is, ha tehát a nyilatkozatban arra hivatkozik, hogy ügyvédjétől értesült, hogy az összeget utólagosan a bírói letétből felvettük, akkor ő vagy ügyvédje, tudva valótlan állított.

Különben nagyon csalódnék valaki, ha azt hinné, hogy Eremits ur téteti közzé e nyilatkozatot, mert ez tudtukkal Magyarország majdnem minden vidéki lapjában megjelent, oly vidékeken is, hol Eremits ur soha sem járt, elannyira, hogy e nyilatkozat közzétételének költségei sokkal többre rúgnak, mint a mennyit kártérítés czímén rajtuk követel; rank sem követel rank sem gyakorolhat vele pressiót, mert hiszen a bíróság dolga, kárigénye felett

határozni, a való tehát az, hogy a közönség félrevezetésére ép azok aknázzák ki az Eremits urral történt esetet, a kiknek érdekében áll tekintélyünket a közönség előtt leroutani, mely törekvéssel szemben kénytelenek vagyunk kijelentni, hogy sok száz kárvallott feleink közül Eremits Pál az egyetlen, kivel akaratumk ellenére kénytelenek vagyunk többi biztosított feleink érdekében pert viselni, holott némely nagy biztosító részvénytársaság, mint statisztikailag ki lehetne mutatni, jóformán a perekből él, mert hiszen ép az ezen téren szerzett szomorú tapasztalatok készítették a gazdasági egyesületeket, hogy Mezőhegyesen október 30-án országos kongresszusra összegyűlvén, a méltánytalan, erőszakos és igazságtalan kárfelvételi eljárással szemben orvoslást keressenek.

Látható ebből, mennyire alaposak ez immár országszerte terjesztett nyilatkozat vádjai, a melyek jellemzésére elég, ha kijelentjük, hogy részben teljesen koholtak, részben elferdítvek, részben tudva hamisan idéztettek. Bárki meggyőződhetik kötvényfeltételeinkből mindent fog benne találni, csak azt nem és ugy nem, a mit és a mint a nyilatkozat azt állítja.

Egy igaz, hogy a tűzkár nálunk három nap alatt jelentendő be, a részvénytársaságnál azonban általában 24 óra van a kár bejelentésére megállapítva; a 14. §. elferdítve közöltett, mert ez csak azt tartalmazza, hogy ha „az ajánlatba valótlán és hamis adatok bebizonyíthatólag a szövetkezet károsítását czélzó szándékkal ígtattak”, a biztosított fél kártérítése elenyészik. Ezt mondja a törvény is és magyarázatra nem szorul. A 22. §. ugyancsak elferdítve idéztetett, mert erős szévesz idején minden jóra való gazdaember a gőzgéppel való cséplés körül maga is a legnagyobb elővigyázatot tanúsítja. Ugyanily megítélés alá esik a nyilatkozatnak az alaptökére vonatkozó része is, mert daczára annak, hogy mint szövetkezett nincs szükségünk oly alaptökére, mint a részvénytársaságoknak, mi a törvény által előirt biztosítási alapnak kétszeresét tettük le és pedig készpénzben. Amennyiben pedig az ezután megalkotandó törvényes intézkedések vizsgálhatólag is nagyobb biztosítási alapot fognak kívánni, biztosíthatjuk az Eremits ur háta mögött rejlő biztosító részvénytársaságokat, hogy a törvény ezen követelményének is megfogunk annak idején felelni.

Különös, hogy Eremits, a ki takarékpénztári igazgató és földbirtokos, az új és még nem is közkezen forgó biztosítási törvényjavaslatokat ennyire tanulmányozta. Avagy voltak oktatói?

Ilyen inspirált és Eremits urtól teljesen idegen vidéki lapokban megrendelésre közzétett nyilatkozatok ugy hisszük a józan gondolkozásu magyar gazdaközönségnél ép azt fogják eredményezni, hogy még csak annál szívósabban ragaszkodják szövetkezetünkhöz, melyről minden független és elfogulatlanul gondolkozó ember elismerni kénytelen, hogy üdvös működésével nem szolgált rá ezekre a tamadásokra.

Folytatni fogjuk teljes buzgalommal megkezdett működésünket és hiven maradván magunk elé kitűzött célhoz, már működésünk ténye által is kényszeríteni fogjuk a biztosító közönségen meggazdagodott biztosító-részvénytársaságokat, hogy ők is eddigi túlmagas díjakat alább szállítsák annak daczára, hogy „szaklapjaikban” a díjak fel-emelésének szükségességét hangoztatták.

Ezáltal szövetkezetünk közvetve is nagy szolgálatot tett és tesz, kivá't a gazdaközönségnek és ez magyarázza meg, hogy miért terjesztik a biztosító-részvénytársaságok Eremits nyilatkozatát oly kitaratóan, miért indították meg ellenünk országszerte azt a hajsztát, mely a mi létjogosultságunkat, közszükséget képező törekvésünket csak annál fényesebben igazalja.

Tisztelettel

Országos Magyar Kölesönös
Biztosító Szövetkezet.

GUMMI!

Valódi párisi különlegességek! F. Berguand-fils párisi gyárából Gumi és káplóanyag jótállás mellett tucatszámként 1, 2, 4, 5 és 6 frt. — Csontos amerikai tucatszámként 3, 4 és 9 frt gyűjtemény uraknak 3-10 frtüg. — Eredeti pesarium oculivum Meusiga tanár szerint 1.80 — 5.80 ft.

ujdonság! Minden hölgynek nélkülözhetetlen a „Diána-ív” 50-5 frtüg. — Betegpótlási cikkek gyári áron 10 frtyi megrendelésnél 10 százalék árkedvezmény Megrendelés pontosan diszkrétan eszközöltetnek.

KELETI J.
és és kir. szab. sérvkötő gyártója
BUDAPEST IV, Koronaherceg-utca 17 zs
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyedül valódi angol

csodabalsam

THIERRY A. gyógyszerészől
PREGRADÁ-ban.

Enyhíti a köhögést, gyógyítja a mell- és tüdőbajt, minden külső és belső betegséget és csodaszert gyógyhatással bír. Mint első segély használata egyetlen egy családnál se hiányozzon. Csak akkor valódi és hamisítatlan e balsam, ha minden üveg egy ezüst kupakkal (Kapsel) van lezárva, s melyben czézem „Thierry Adolf gyógyszerész a Prégardában” helyén van, s ha minden üvegben egy veres címke, ehhez pedig egy használati utasítás is mellékelve van, mely ugyanezen védjegy és szöveg, mint itt fenn látható, van elítve. Minden más balsamok, melyek nem az en kupakkal vannak lezárva és más mint a fenti, hamisítványok és utazatok és tiltott káros hatású és ártalmas anyagot tartalmaznak. „Aloe” és ehhez hasonló hamisítói és utazói a védjegy törvény alapján törvénytelen szigorúan üldöztetnek, ugyintén a hamisítványok ismét elárulói is. A magyar kormány 5. sz. B. 618. sz. a. kelt végzési, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semmiféle ártalmat nem okozhat. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, csak megrendelést követően hoztam: **Thierry A. Prégardában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intezni. Ausztria-Magyarország határnyelvi postahatárára bérmentve küldve 12 kis vagy 6 duplálveg ára 4 korona, 60 kis vagy 30 duplálveg ára 12 korona 60 fillér. Bosznia vagy Herzegovinába bérmentve: 12 kis vagy 6 duplálveg ára 5 korona, 60 kis vagy 30 duplálveg 15 korona. Megrendelések csak a postai előleges beküldése, vagy utánvétellel eszközölhetnek. **Thierry Adolf gyógyszerész Prégardában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

Thierry A. gyógyszerész a „Prangyal”-hoz Prégardában.

A valódi angol csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredménnyel használt szer szemvédő emberiségnek a legvalóságosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatlan főalkatrészt a piros rózsra „rosa centifolia”-ban létező csodaszert hatáson győztesüléni. **Más kitűnően elismert gyógyszeranyagok összetételéből képezik.**

Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyömlésnél, melkmenyedésnél, Orbáncz (Szt.-Antal tüze), mindennemű sérülések, láb vagy csont-sérülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen: Piles, szurás, 16., vágás- és zúdási sebek ellen. Használható minden ilyen részeken, u. m.: üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kintőves, pokolyar, ajkajárgódás, sőt rákbetegség ellen: szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldurzsolt lábak gyógyítására. **Mindennemű égési sebek**, fagyott testrészek, betegeknek hosszas fekvés által támadt sebek, gyökérgagat, vértörődés, fülzugas és a gyermekeknek előforduló kiselődések ellen, stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitűnőbb hatásában.

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközöltek. A legy. csomagolás, szállítólevél és bérmentés megküldésével 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítványok rendelkezésre állnak.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvétele ellen, s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és szöveg „Thierry A. Prangyal gyógyszerész Prégardában” helyén van, s ha minden tégelynek egy használati utasítása ugyanolyan védjeggyel mint itt látható kell hecsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcs hamisítói és utazói a védjegy törvény alapján szigorúan üldöztetnek, ugyanugy a hamisítványok ismétlésütői.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás
THIERRY A. Prangyal gyógyszerész Prégardában, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Egyedül foraktar Budapest és környéke részére
TÖRÖK JÓSEF-nél
Budapest, Király-utca 12. szám.

Oly helyről, hol raktár nincs, csak a megrendelést közvetlenül: „Thierry Adolf Prangyal gyógyszerész Prégardában, Rohits-Sauerbrunn mellett” címrezi.
Az Ausztria-Magyarországi védjegy bajstom száma 4524.

A nagy Krach!

New-York és London nem kímélték az európai szárazföldet s ennek következtén egy nagy ezüstáru gyár indítatva érezte magát az egész készletet egy igen csekély árért áruba boesajítani. Küldünk tehát barkinek 6 frt 60 krét u. m.

6 orb legfinomabb asztali kést angol pengével,
6 drb am. patent ezüst villát egy darabból,
6 drb am. patent ezüst kanalat,
12 drb am. patent ezüst kávés kanalat
1 drb am. patent ezüst levestermőt,
1 drb am. patent ezüst kávés nagy kanalat,
2 drb am. patent ezüst tojás tartó,
6 drb angol viktoría táleza,
2 drb meglepő szép gyegyartató,
1 drb thea szűro,
1 drb legfinomabb ezukorszóró.

44 drb összesen csak 6. 60 kr

A fenti 44 drb tárgy ezelőtt 40 frt volt és most csak 6. 60 krét kapható. — Az amerikai ezüst teljesen fehér marad 35 évig melyért lezesség ngutatik. Legnagyobb bizonyítka annak, hogy a fenti hirdetés nem

Szedelgésen a'apul

kötelezem magam ezennel nyilvánosan arra, hogy ha valakinek az áru nem tetszene azt minden

vonakodás nélkül vissza veszem és a pénzt vissza adom, ne mulassza el tehát senki ezt a nagyszerű alkalmat hogy ezt a garnitúrát beszeresse mivel nagyon alkalmas

nagyszerű lakodalmi ajándéknak

mely minden háztartásban szükséges.

Kapható csak:

A. HIRSCHBERG

Haupt Agentur der vereingten amerik. Patent Si berwaaren fabrik

Wien il. Rembrandtstrasse 19 — Tellephon Nr 7114.

Szétküldés utánvétellel vagy az összeg be- küldésével.

Tisztító por 10 kr.

Valódi csak az itt jegyzett (egés

ségi fém) védjeggyel.

Kivonat az elismerő levelekből:

Villa Loth Morvaország, Január 7. 1885.

A rendelt evőeszközzel nagyon meg- elégedve. Csinos szép és olcsó.

P. Rossbach

Kiadó lakás.

Szöke Ferencz VII. tized, 31-ik számú házában egy jó forgalmu nagy bolthelyiség három szobából álló lakással, kamra fűszár és külön pad- lás, több évekre kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal ugyan ab- ban a házában.

A bolt helyiség több éveken keresztül fűszeres boltnak hasz- náltatott.

Gróf Esterházy Géza-féle Cognac gyár, Budapest.

Dr. Heumann Zsigmond kir. kereske- delmi törvényszéki hites vegyész által hivatalosan meg ejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alap- ján az

Esterházy Cognac

ot betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitű- nő minőségűt a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Angyán Béla
egyetemi tanár.

Dr. Kétly Károly
egyetemi tanár.

Dr. Reczey Imre
egyetemi tanár.

Dr. Bádón János
egyetemi tanár.

Dr. Póor Imre
kir. tanácsos egyetemi tanár.

Dr. Tauffer Vilmos
egyetemi tanár.